

От тези резултати се съставят двета индекса:

$$I_p = \frac{P_0 + \Delta P_p}{P_0} = \frac{96 + 28}{96} = \frac{124}{96} = 1.2917 > 1$$

и

$$I_q = \frac{P_0 + \Delta P_q}{P_0} = \frac{96 - 12}{96} = \frac{84}{96} = 0.8750 < 1.$$

Интерпретацията на абсолютните ефекти е, че интензивното увеличение на продукцията с 28 хил. лв. е от преобладаващото увеличение на цената p_{11} , а екстензивната загуба с 12 хил. лв. е от преобладаващото намаление на натуралното количество q_{11} в първия филиал (фиг. 4а и 4б).

От абсолютните ефекти се преминава в относителните чрез базисния обем на продукцията $\sum_{i=1}^k p_{i0} q_{i0} = 96$ хил. лв. Двата относителни ефек-

$$\text{та са } \Delta I_p = \frac{\Delta P_p}{P_0} = \frac{28}{96} = 0.2917 \text{ и}$$

$$\Delta I_q = \frac{\Delta P_q}{P_0} = \frac{-12}{96} = -0.1250, \text{ откъде-}$$

$$\text{то } \Delta I_0 = 0.2917 + (-0.1250) = 0.1667$$

(фиг. 5б). Тяхната интерпретация е, че интензивното относително увеличение на продукцията с 29.17% се дължи на средното относително увеличение на цените, а екстензивното относително намаление с 12.50% произлиза от средното относително намаление на натуралните количества.

Последният пример е със същите данни на предходния, но с размене-

ни места на двете сравнявани години. При него еднородната продукция се характеризира с $\bar{P}_0 = 7$ хил. лв. и $\bar{P}_1 = 5.333$ хил. лв., $Q_0 = 16$ тона и

$$Q_1 = 18 \text{ тона, или } I_{\bar{P}} = \frac{5.333}{7} = 0.7619 < 1 \text{ и} \\ I_Q = \frac{18}{16} = 1.1250 > 1.$$

Двата индекса показват също разнопосочни промени, но с намалена средна цена и увеличено натурално количество на продукцията.

Тук $P_0 = 7 \times 16 = 112$ хил. лв. и $P_1 = 5.333 \times 18 = 96$ хил. лева. Абсолютните ефекти са също два нетни както в третия пример, без съвместен резултат:

$$\Delta P_{\bar{P}} = -26.667 \text{ хил. лв. и}$$

$$\Delta P_Q = 10.667 \text{ хил. лв., откъдето}$$

$$\Delta P = -26.667 + 10.667 = -16 \text{ хил. лева.}$$

$\Delta P_{\bar{P}}$ е нетно интензивно намаление на продукцията с 26.667 хил. лв. само от намалението на средната цена, докато $\Delta P_Q = 10.667$ хил. лв. е екстензивно увеличение от нарастването на натуралното количество Q . Т.е. получават се същите ефекти по абсолютна стойност от третия пример, но с обратни алгебрични знаци. Относителните ефекти обаче са различни както поради обратните знаци, така и по абсолютна стойност, защото се изчисляват спрямо различни базисни обеми на продукцията:

$$\Delta I_{\bar{P}} = \frac{-26.667}{112} = -0.2381$$

$$\text{и } \Delta I_Q = \frac{10.667}{112} = 0.0952.$$

Според тези ефекти продукцията е намаляла относително с 23.81% само от